

PROPAGANDA

NS vil for fremtiden legge større vekt på utdannelse i propaganda, uttalte "pressedirektør" Baggerud for en stund siden. Det kan være forklarlig nok etterom NS hittil har vært like uheldig i sin propaganda som i sine and-forsøk på å etterape sine herrer.

Om de tyske nazistene egen propaganda må en derimot si at den en lang tid var en stor suksess. Den tyske propagandamaskin før krigen vant større seire over hele verden enn deres krigsmaskin gjorde i 1940. Etter det prinsipp at en veltturnert løgn er sterkere enn fakta, fikk nazistene først makten i Tyskland til tross for at motstanderne hadde fri anledning til å påpeke sannheten om dem. Da de hadde fått makten og kunne hindre motstanderne i å ytre seg, gikk det enda bedre også fordi tyskerne er vant til kritikkloste å godta det som "autoritetene" sier dem.

Men utenfor Tyskland kunne folk fremdeles skaffe seg røde på sannheten om nazistene, og allikevel gikk også der den nazistiske propaganda fra triumf til triumf. Chamberlains politikk berodde på at de ledende kretser i England tok nazismen for noe ganske annet enn den var. Og her i Norge var vi ikke bedre. Demokratiet forutsetter riktignok en våken kritisk sans hos almenheten, og NS ville folk da heller ikke høre på. Men den bedre kamouflerte nazipropaganda fikk lov å bre seg i en stor del av pressen, deriblant noen av landets største aviser. Bare på den måten kan det forklares at så mange sommeren 1940 trodde at det gikk an å samarbeide med Tyskland.

Men så hendte det noe. Sannheten om nazistene kom oss så nære inn på livet at løgnene ikke lenger forslo mot fakta. Tyskerne kunne nok sette munnkurv på motstanderne, men ikke med samme suksess som i Tyskland. Sannheten var for brutal og overmektig.

Riktignok er det ikke fritt for at der i ett og annet kan henge igjen litt etter løgnpropagandaen. Men i det vesentlige bør NS nå være klar over at det ikke lenger nytter med bedre utdannelse av propagandister. Utenfor Tyskland er den tyske propagandamaskin håpløst punktert, og krigsmaskinen står for tur.

Også i Tyskland selv er sannheten om nazistene kommet folk stadig nærmere inn på livet. Hva vil skje når den fulle sannhet om nazismen engang blir kjent i Tyskland?

EN SVENSK-NORSK HANDELSAVTALE ble undertegnet i London sist i forrige uke mellom utenriksminister Trygve Lie og den svenske sendemann hos den norske regjering, friherre Beck-Friis. Avtalen går i korte trekk ut på at Sverige, så snart Norge er befrikk, påtar seg å dekke våre mest presserende behov. Det blir i første rekke tale om leveranser av matvarer, sårvarer og medisiner, jern og stål samt maskiner. Retningsspørsmålet er ordnet på den måten at den svenske riksbank gir den norske regjering kreditt til et beløp som motsvarer de bestillinger som gjøres. Regjeringen har allerede plassert en rekke ordrer hos forskjellige svenske bedrifter.

NYHETENE FRA LONDON FREMDAG OG LØRDAG:

Allerede torsdag ettermiddag inntok russerne tre av de viktigste byene på Krim, nemlig hovedstaden Simferopol og de to havnebyene Evpatoria i vest og Feodosia i øst. Tyskerne hadde tusenvis av felle og etterlot seg svære mengder av materiell. Over 30.000 tyske fanger er innbrakt. Lørdag sto russerne bare 30 km fra Jalta og Sevastopol, som er tyskernes eneste utskipningshavner fra Krim. Den russiske svartehavsflåte angriper tyskernes sjøforbindelse, og deres sjangser til å unnsnippe svinner sterkt.

I Syd-Ukraina har russerne inntatt Ovidiopol og ryddet hele østbredden av Dnestr for fiender. Russerne skal stå i Jassys forsteder og nærmer seg Kisjinev. 40 mindre byer er befrikk i området syd for Tarnopol.

Store styrker amerikanske jagerfly angrep lørdag 10 flyplasser og andre mål i Tyskland. Det er den lengste tokt som allierte jagere har foretatt på egen hånd. De 750 jagerfly angrep større områder i midt- og NV-Tyskland. Noen avdelinger angrep en flyplass nær Berlin. Minst 25 tyske fly ble ødelagt på bakken, 18 tyske jagere ble skutt ned under luftkamper. Jagerne ødela bl.a. 17 lokomotiver. 30 amerikanske jagere savnes. I løpet av uken er minst 25000 tonn bomber kastet mot mål fra Kanalen til Balkan.

NYHETENE FRA LONDON SØNDAG ETTERMIDDAG.

Østfronten. En særlig dagsbefaling fra marskalk Stalin igår meldte at Tarnopol var erobret. Hele den tyske garnison på 16000 mann, bortsett fra 2400 som ble tatt til fange, er utslettet. Byen har vært omringet i 5 uker og i hele denne tiden, bb det kjempet innbitt. De siste 14 dager var det hårde gatekamper fra hus til hus. Hitler har betegnet Tarnopol som innfallsporten til Tyskland.

den største militære betyning som byens fall har er ut et viktig og godt veinett åpnet for tyskeres framrykning mot Lwow. Gode veier er sjelden i Russland og mange viktige slag har gjeldt å sikre veiene. Edlerbarokke flødenaden. V for den polske grense av 1939 rykker nå general Sjukov videre fram og går ifølge de siste meldinger på bred front mot Lwow. Flere steder søker tyskerne ved motangrep å hindre et allminnelig russisk gjennombrudd. - På Krim nådde russerne igår på bred front fram til Belbek og sto 6 km N og 14 km Ø for Sevastopol. Idag meldes at russiske kanoner beskytter byen fra høydene rundt om og at russiske tropper har nådd innfartsveiene. En medarbeider i Investjans som har fløyet over Sevastopol skriver at havnen er full av brennende skip av alle typer og at kan på veiene se endeløse fangekolonner og veldig ansamling av etterlatt krigsmateriell. Han har sett lastebiler fulle av jernbaneskinner og allslags verktøy og fabrikkutstyr som tyskerne hadde råpet å føre med seg bort. De hadde gjort regning med å holde en forsvarslinje i større avstand fra byen. Den kjente militærskribent Max Terner skriver i en London avis at betydningen av Krims erobring ligger i at her hadde tyskerne gode naturlige forsvarsstillinger som intet annet sted på Østfronten. Restene av de tyske og romenske styrker som igår sto 30 for Feodosia er nå fullstendig ødelagt. - Fangetallet på Krim er kommet opp i 37000. Medregnet de 16000 som ble tilintetgjort ved Tarnopol og de 27000 falne og 10600 fanger som tyskerne etterlot under Malinovskis framrykning fra Bug til V for Odessa, er de tyske tap med dette kommet opp i over 90000 drepte og tilfangetatte siden 3/4. General Sjukovs 1. ukrainske arme nådde i løpet av 4 uker hadde gjort det av med 208000 tyskere i fanger og falne. ABC.s militærmedarbeider skriver: De tyske tap er uten tvil større enn i forrige krig og stillingen i 1918 er godt kjent. Tyskerne står idag overfor samme problemer som den gang. Truslen om en alliert aksjon mot vidtspredte områder har gjort det nødvendig for tyskerne å samle en reservearme på et sentralt sted. Men den russiske framrykning mot Lwow og mot Galatsåpningen har tvunget tyskerne til å sende forsterkninger til Østfronten fra dette reservearsenal. Den tyske propaganda vil ha det til at forsterkningene består av unge ivrige nazisoldater, som ikke er nødvendige på Vestfronten. Men 4 1/2 års krig har monnet bra og de ivrige unge nazisoldater er ikke annet enn en tysk myte. - De siste russiske meldinger går ut på at Malinovskis arme nå rydder fullstendig opp i Syd-Ukraina. Hans tropper trenger fram gjennom Bessarabia mot Romania, som allerede er truet av general Konev fra N.

Finnland. Det ventes at det finske svar på Moskvas reviderte fredsbetingelser er avsendt idag. Sunday Times Stockholms korrespondent telegraferer at svaret er avfattet i så forsonlige vendinger som finnene overhodet kan

viser det. Den finske regjering ønsker å bevare kontakten og slutte fred på grunnlag av de modifiserte betingelsene.

Sverige. Et tysk fly som idag fløy innover svensk område ble beskutt av luftvernet og rammet. Det tok ikke hensyn til varselsignalene. Tollbåter i Helsingborg beslagla i forrige uke ombord i en tysk båt 25000 svenske krigskart i målestokken 1/100000 som var avsendt fra Danmark til en adresse i Oslo.

Allierte flyangrep. Store styrker Wellington bombefly angrep inntatt den romenske by Turnu Severini på hovedlinjen fra Bucuresti til Sentraleuropa. Byen ligger ved Donau Ø for Jernporten. Flygerne iakttok store branner og hørt kraftige eksplosjoner. Over 500 amerikanske fly, likeledes fra Italia angrep igår jernbanemål i Bucuresti og oljeanleggene i Ploesti. 60 tyske jagerfly gikk opp ved de 2 byer, 13 av dem ble skutt ned. 10 bombefly og 11 andre savnes etter dagangrepene igår. Igår natt angrep langtrekkende jagerfly jernbaneknutepunktet Nisj i det østre Jugoslavia, bindeleddet for jernbanene til Sofia og Hellas. - I Italia angrep de allierte igår en rekke jernbanemål, bl.a. ved Livorno, samt skip i Adriaterhavet og mål ved den dalmatiske kyst. Flyvåpenet gjorde 1900 utfall og mistet 21 fly (se ovenfor). 16 tyske fly ble skutt ned.

Italia. Det var livlig patruljevirkosomhet ved alle frontene til lands i Italia igår. - 6 antifascistiske organisasjoner i Napoli erklarte etter et møte igår at alle hindringer nå er ryddet av veien for opprettelsen av en demokratisk krigsregjering. Dette er en direkte følge av Viktor Emanuels erklæring.

Hellas. Lederen av det greske sosialdemokratiske parti, Georg Papandru er kommet til Kairo og er opptatt i Venezuelas provisoriske regjering som foreløpig bare teller 5 medlemmer. - Det er 90 forskjellige motstandskomiteer i Hellas. Mange av dem har sine egne geriljastyrker, mens andre bare er politiske. Nesten alle har den felles bestemmelse at organisasjonen skal oppløses når landet er befridd for at man kan enes om en samlet nasjonalpolitikk.

Jugoslavia. Under et tre dages slag i Herzegovina hadde en stor avdeling tyske tropper et avgjørende nederlag. I Dalmatia har en styrke kroatisk kvinslinger overgitt seg med hele sin utrustning, melder dagens Titokommuniké.

Frankrike. Tyskerne har utryddet hele den mannlige befolkning i den lille franske by Astes nær Lille, som en hevnakt for at de hadde sprengt et tysk tog i luften. De 83 mennene i byen ble skutt natten mellom 1. og 2. april.

Norge. 9/4 fikk flere Oslo-drosjer ordre om å overføre en rekke fangelede tyske marinesoldater fra etbanen til Akershus. Transporten tok et par timer. Marinesoldatene kom nordfra over Trondheim og var arrestert på grunn av oppsatsighet i tjenesten. - 27/3 ble en tysk titusentonnar med fiskefilé senket syd for Bodø. Det er for tiden svært urolig utenfor norskekysten. Det hender ofte at skipene returnerer og venter i ukevis.